

M030103

כוח נורמלי על מישור משופע

הערות למורה ולצוות הטכני

ציוד

- מגבה מעבדתי (ג'ק)
- מישור משופע על בסיס מתנדנד, עם מד זווית צמוד
- מאזניים אלקטרוניות עם תחום המדידה עד 2 ק"ג
- משקולת של כ-400-500 גרם
- 2 חוטים לקשירת המישור למגבה
- בלו-טק (Blu-tack) או סרט דבק דו-צדדי

הכנת המערכת

1. המאזניים בהן אין חיבור מכני בין פלטה לבסיס המאזניים (סיכות או גלילים על הפלטה שנכנסים אל תוך הבסיס) אינן מתאימות להדגמה זו!
2. הברג 2 ברגים לבסיס המגבה וקשור אליהם מישור משופע (ראה תצלום המערכת).
3. הדבק את המאזניים למישור המשופע באמצעות בלו-טק.
4. הדבק שכבת בלו-טק לבסיס המשקולת כך שיכסה את כל הבסיס.
5. אל תדביק את המשקולת לפלטה המאזניים לפני ההדגמה!

ביצוע ההדגמה

1. הפעל ואפס את המאזניים.
2. הסר את פלטת המאזניים, הצמד אליה את המשקולת באמצעות בלו-טק והרכב את הפלטה יחד עם המשקולת על המאזניים.

אסור בתכלית להצמיד את המשקולת לפלטה כשהיא מורכבת על המאזניים – הפעלת כוח יתר על המאזניים בהצמדת המשקולת עלולה לקלקלן!

3. שנה את זווית השיפוע בתחום בין 0 ל-16 מעלות ורשום את הוריית המאזניים עבור 2-3 זוויות. חשב את גודל הכוח הנורמלי עבור כל אחת מהזוויות והשווה עם תוצאות שהתקבלו באמצעות המאזניים (בתחום הנ"ל השגיאה אינה עולה על 2%).

הערה

הדגמה זו אינה מאפשרת לחקור את הקשר בין כוח נורמלי לבין זווית שיפוע המישור באמצעות בניית גרף $N(\cos\alpha)$. השגיאה הלא קבועה בהוריית המאזניים (התלויה בשיפוע המישור עליו הן מונחות) גורמת לשגיאה מוגדלת (עשרות ואף מאות אחוזים – תלוי בדגם המאזניים) בשיפוע הגרף.